

اساطیر مصر

جرالدین پینچ

مترجم
حمید عسکرزاده

نقشروا

تهران

۱۳۹۳

A Very Short Introduction
Egyptian Myth
 Geraldine Pinch
 Oxford University Press, New York, 2004

Pinch, Geraldine

Egyptian Myth, 2004

پینچ، جرال دین

اساطیر مصر، جرال دین پینچ، مترجم حمید عسکرزاده

تهران، نشر ماهی، ۱۳۸۹.

۱۸۴ ص: مصور.

ISBN 978-964-209-101-0

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

عنوان اصلی:

نمایه.

اساطیر مصر.

عسکرزاده، حمید، ۱۳۴۸ - ، مترجم.

۱۳۸۹ الف ۵ پ ۹ / ۳ / ۲۲۴۱ BL

۲۹۹ / ۳۱

۲۱۹۸۳۶۷

سرشناسه:

عنوان و پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

یادداشت کلی:

یادداشت:

یادداشت:

موضوع:

شناسه‌ی افزوده:

رده‌بندی کنگره:

رده‌بندی دیویی:

شماره‌ی کتابخانه‌ی ملی:

اساطیر مصر

مجموعه‌ی مختصر مفید؛ ۱۶
سیرتبه مجموعه: احمد رضا نقاء

نویسنده: جبرالدین پینچ
مترجم: حمید عسکرازه

چاپ اول: بهار ۱۳۹۴
نیراز: ۱۵۰۰ نسخه

مدیر هنری: حسین سجادی
حروف چینی: سپیده
لیتوگرافی: گرافیک گستر
چاپ جلد: صشریر
چاپ متن و صحافی: سپیدار

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۹-۱۰۱۰۰
همه‌ی حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشر ماهی

تهران، خیابان انقلاب، رویه‌روی سینما سپیده، شماره‌ی ۱۱۷۶، واحد ۴

تلفن و دوزنگار: ۶۶۹۵۱۸۸۰

www.nashremahi.com

۷		مقدمه	
۱۱		اساطیر مصر: مصرهای خیالی	۱
۲۵		کلام خدایان: زبان و اسطوره	۲
۴۳		خود خدایان: خدایان و اسطوره	۳
۵۹		آن لحظه‌ی زیبا: اسطوره‌های آفرینش	۴
۷۳		سرزمین سیاه، سرزمین سرخ: چشم‌اندازهای اسطوره‌ها	۵
۸۹		فرمانروای دو سرزمین: اسطوره‌های ملت واحد	۶
۱۰۳		نبرد بزرگ: جدال و آشتی	۷
۱۱۹		چشمان آسمان: جفت‌ها و زنجیره‌ها	۸
۱۳۳		اسطوره‌های شخصی: اسطوره و دین عامیانه	۹
۱۴۹		دعای خیر مومیایی: اسطوره‌های مرگ	۱۰
۱۶۳		برای مطالعه‌ی بیش‌تر	
۱۶۷		گاه‌شمار	
۱۷۱		واژه‌نامه	
۱۷۳		نمایه	

در اواخر هزاره‌ی چهارم ق.م.، دره و دلتای رود نیل به دو قلمرو مصر علیا و سفلا تقسیم می‌شد. از آن زمان تا ۳۰۰۰ سال بعد، ۳۲ سلسله‌ی پادشاهی بر مصر فرمان راندند. یکی از القاب این پادشاهان فرعون (به معنی خانه‌ی بزرگ) بود و به همین دلیل این دوره‌ی طولانی به عصر فراعنه مشهور است.

مصر در بیش‌تر سال‌های هزاره‌های دوم و سوم ق.م. ثروتمندترین و قدرتمندترین مملکت خاور نزدیک باستان بود. مصریان طلایه‌داران معماری بناهای سنگی عظیم بودند. آن‌ها مجسمه‌ها و نقش برجسته‌های رنگ آمیزی‌شده‌ی باشکوهی به وجود آوردند و خط هیروگلیفی (هیروگلیف)، یکی از زیباترین و کهن‌ترین خطوط دنیا، را اختراع کردند. حتی بعد از این‌که مصر در اواخر هزاره‌ی اول ق.م. استقلال سیاسی خود را از دست داد، فرهنگ و دین مصری زنده ماند و بر فرهنگ و دین یونان و روم تأثیر گذاشت.

اسطوره‌ها بخش لاینفک فرهنگ مصر در سالیان زیادی از حیات این فرهنگ بودند. شخصیت‌ها و داستان‌های اسطوره‌ای در جای‌جای هنر، معماری و ادبیات مصر به چشم می‌خورند. اسطوره‌ها به بسیاری از

آیین‌هایی که پادشاهان و کاهنان اجرا می‌کردند استحکام می‌بخشیدند. مصریان فرهیخته معتقد بودند شناخت اسطوره‌ها سلاحی ضروری در نبرد با خطرات زندگی و دنیای پس از مرگ است.

مصرشناسان درباره‌ی این‌که روایت‌های اسطوره‌ای در مصر اولین بار چه زمانی شکل گرفت، با هم اختلاف نظر دارند. این مناقشه تا اندازه‌ای به دلیل دشواری تعریف اسطوره است. امروزه واژه‌ی اسطوره اغلب به معنای خرافه و در مواقعی به کار می‌رود که بخواهیم چیزی را اغراق‌شده یا دروغین بنماییم. اما در فرهنگ‌های کهن، اسطوره این بار معنایی منفی را نداشت. اسطوره‌ها رایش‌تر داستان‌هایی شاعرانه می‌دانستند تا حاوی حقایق. برخی از محققان اسطوره را از دیگر انواع داستان‌های سنتی جدا می‌کنند و در طبقه‌ی داستان‌های مربوط به خدایان قرار می‌دهند. این تعریف ساده شاید در مورد مصر چاره‌ساز باشد، اما برای تمام فرهنگ‌ها چنین نیست.

رخدادهای توصیف‌شده در اسطوره‌ها عموماً به زمان و مکانی دور مربوط می‌شوند که آدمیان و خدایان در تعامل بوده‌اند. اسطوره داستانی است سرشار از معنا و قدرت که ممکن است برای تبیین یا توجیه روند دنیا به کار برود. حتی ما هم که در عصر مدرن زندگی می‌کنیم، معتقدیم که گاهی اسطوره‌ای حیات مستقل به خود می‌گیرد و تأثیر آن از واقعیاتی که اصل و بنیانش را تشکیل داده است بیش‌تر می‌شود. اسطوره‌ها، نزد مصریان، احتمالاً از تجربه‌ای شخصی فراتر می‌رفتند و مانند پلی میان انسان و جهان خدایان عمل می‌کردند.

اسطوره‌های مصر هرگز به یک نسخه‌ی استاندارد محدود نشدند و طی سه هزار سال به تغییر و پیشرفت ادامه دادند. خدایان اصلی معابد محلی

اسطوره‌های خاص خود را به وجود آوردند و چندین واقعه‌ی اساسی که می‌توان آن‌ها را اسطوره‌های بنیادین تلقی کرد، پیوسته با بازیگران و زمان‌ها و مکان‌های متفاوت بازگو می‌شد.

این کتاب به صورت موضوعی تنظیم شده است و هر موضوع با تصویر یک شیء عتیقه‌ی مصری همراه است. انتخاب این اشیاء برای تأکید بر تنوع منابع مطالعاتی مصرشناسان است، با این امید که بتوان به کمک آن‌ها به فرهنگی که شاید برای ذهن غربی بسی غریب بنماید راه برد. نمی‌خواهم ادعا کنم که همه چیز درباره‌ی اسطوره‌های مصر را می‌توان به شکلی ساده بیان کرد، چرا که آنچه به مطالعه‌ی این موضوع جذابیتی بی‌پایان می‌بخشد همین پیچیدگی آن است.

www.ketaboo.ir